

Bewijsrecht en informatietechnologie: de aanpak in de Belgische sociale zekerheid

Frank ROBBEN*

De Belgische sociale zekerheid is zich volop aan het informatiseren. Steeds meer informatie wordt elektronisch ingezameld, verwerkt en bewaard. Dit stelt een aantal problemen op het vlak van de bewijskracht van de gegevens. Gezien een initiatief tot aanpassing van een aantal gemeenrechtelijke bewijsregels om aan deze problemen het hoofd te bieden, uitbleef, werd inmiddels een specifieke oplossing uitgewerkt binnen de sector van sociale zekerheid. Deze aanpak, die allicht model kan staan voor een meer algemene bewijsregeling inzake nieuwe technologieën in België, wordt in deze bijdrage beschreven.

1. Inleiding

1. De Belgische sociale zekerheid vormt sedert een aantal jaren het voorwerp van doorgedreven informatiseringsinspanningen. Tussen de ruim 2000 Belgische instellingen van sociale zekerheid wordt een netwerk voor elektronische gegevensuitwisseling gespannen, beheerd door een nieuw opgerichte parastatale, de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid. Bedoeling is te komen tot een situatie waarbij informatie nodig voor de vaststelling van sociale rechten, zoals werkloosheidsuitkeringen of gezinsbijslagen, of voor de inning van bijdragen tot financiering van de sociale zekerheid, nog slechts eenmaal worden ingezameld bij de sociale verzekerden of hun werkgevers, en dit ten behoeve van het systeem in zijn geheel. Een instelling die de gegevens concreet behoeft, kan dan eerst via het netwerk nagaan of de benodigde inlichtingen niet reeds bij een zusterinstelling aanwezig zijn. Slechts wanneer dit niet het geval is, dient zij andere bronnen aan te boren. Om één en ander vlot te laten verlopen, beschikt de Kruispuntbank over een verwijzingsrepertorium waarin wordt aangegeven welke soorten gegevens betreffende welke personen bij welke instelling van sociale zekerheid beschikbaar zijn. De inhoudelijke gegevens zelf worden evenwel op een gedistribueerde en gedecentraliseerde wijze bewaard.

Dit samenwerkingsmodel, dat moet leiden tot een snellere en efficiëntere afhandeling van sociale dossiers, met minder administratieve rompslomp voor de sociale verzekerden, hun werkgevers en de instellingen van sociale zekerheid, werd reeds in een vroeger nummer van dit tijdschrift gedetailleerd beschreven¹.

2. Inmiddels is het netwerk reeds in aanzienlijke mate uitgebouwd, en staan een aantal omkaderende juridische regelingen in de steigers. Basismaatregelen inzake gegevensbescherming zijn reeds in de wet tot oprichting van de Kruispuntbank zelf voorzien, en worden op dit ogenblik geconcretiseerd in een aantal uitvoeringsbesluiten.

De Kruispuntbankwet zelf bevat evenwel geen bepalingen met betrekking tot de bewijskracht

---

* Frank Robben is administrateur-generaal van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, plaatsvervangend lid van de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer, onderzoeker aan het Interdisciplinair Centrum voor Recht en Informatica en redacteur van dit blad.

van de elektronisch vastgelegde of uitgewisselde gegevens. Ten tijde van de uitvaardiging van de Kruispuntbankwet lag immers een aanpassing van de gemeenrechtelijke bewijsregeling in het licht van de technologische evolutie in het verschiet. Er werd toen dan ook voor geopteerd geen eigen regeling voor de sociale zekerheid uit te vaardigen. Vermits het vooropgestelde algemene initiatief op zich liet en nog steeds laat wachten, zijn inmiddels wel specifieke bepalingen uitgewerkt voor de sociale sector, die allicht in zekere mate model zullen staan voor de nog steeds verwachte algemene reglementering.

Na een korte probleemstelling, wordt in wat volgt de regeling voor de sociale-zekerheidssector beschreven en summier geëvalueerd².

2. Probleemstelling

3. De bewijsrechtelijke problemen waarmee de zich informatiserende Belgische sociale zekerheid wordt geconfronteerd, zijn tweërlei.

4. Vooreerst worden steeds meer documenten nodig voor de toepassing van de sociale zekerheid, die voorheen aan de daarmee belaste instellingen op papier werden overgemaakt, langs elektronische weg verstrekt. Zo geschiedt de aangifte door de werkgevers van de lonen en arbeidstijden van de tewerkgestelde werknemers voor het overgrote deel met behulp van magneetbanden of diskettes, of is het opvragen van papieren uittreksels uit de bevolkingsregisters bij de gemeenten vervangen door een (on-line-)ondervraging van het rijksregister³. In de nabije toekomst is bovendien voorzien dat heel wat papieren attesten met betrekking tot sociale rechten, die worden uitgewisseld tussen instellingen van sociale zekerheid, worden vervangen door elektronisch gegevensverkeer.

Artikel 1341 Burgerlijk Wetboek vereist voor rechtshandelingen met een waarde boven 15.000 BF evenwel in beginsel een ondertekend schriftelijk bewijs. Het is duidelijk dat de sociale bijdragen of rechten, met het oog op de inning of uitkering waarvan de elektronische documenten worden ingezameld, dit bedrag omzeggens steeds overschrijden. Om te vermijden dat de informatiseringsinspanningen van de instellingen van sociale zekerheid bron zouden zijn van ernstige risico's bij juridische betwistingen, is de absolute vereiste van een bewijs door geschrift onhoudbaar.

5. In de tweede plaats bieden de nieuwe technologieën steeds meer aantrekkelijke mogelijkheden tot elektronische opslag en archivering van gegevens. De originelen, zowel van papieren als van elektronische aard, worden daarbij gekopieerd naar en bijgehouden op automatisch toegankelijke magnetische of optische dragers. De blijvende parallelle bewaring van de originelen is, zeker bij papier, zeer kostelijk. Het duurzaam bewaren van bepaalde magnetische originelen is zelfs onmogelijk, gezien de dragers na verloop van tijd onleesbaar worden.

Principieel hebben kopieën evenwel geen bewijskracht en kunnen ze het origineel niet vervangen, wanneer dit niet wordt voorgelegd en het bestaan ervan wordt betwist. Weliswaar kan de tegenpartij aan zijn recht om de voorlegging van het origineel te vorderen, verzaken, hetzij op voorhand, bij overeenkomst, hetzij ter gelegenheid van een betwisting. Het afsluiten van een bewijsovereenkomst met elke sociale verzekerde en elke werkgever is evenwel ondenkbaar, en het rekenen op de goodwill van de tegenpartij bij een eventueel geschil biedt de instellingen van sociale zekerheid uiteraard geen rechtszekerheid. Om de mogelijke

efficiëntieverhoging en kostenbesparing ten gevolge van elektronische of optische opslag niet zonder meer te ondermijnen, is ook hier een nuancering van de bewijsregels gepast.

3. De bewijskracht van informatie die elektronisch wordt overgemaakt aan de instellingen van sociale zekerheid

6. Per analogie met de vroeger bestaande papieren informatiestroom naar de instellingen van sociale zekerheid, zouden de documenten die nu elektronisch worden overgemaakt, deels als een origineel kunnen worden beschouwd (bijvoorbeeld een werkgeversaangifte), deels als kopie van een (meestal elektronisch) origineel (bijvoorbeeld een elektronisch uittreksel uit het rijksregister)⁴.

7. Met betrekking tot de elektronische originelen overgemaakt aan de instellingen van sociale zekerheid, werd het niet nodig geacht wettelijk of reglementair in te grijpen in afwijking van het gemeen bewijsrecht. De uitzonderingen vervat in het Burgerlijk Wetboek, en de interpretatie daaraan gegeven door rechtspraak en rechtsleer, lijken een voldoende rechtsbasis te verstrekken om de toelaatbaarheid van de elektronische dragers als bewijsmiddel te waarborgen. Uiteraard is het de rechter die oordeelt over het relatieve gewicht of de bewijswaarde van deze middelen. Naarmate de rechter overtuigd wordt van de betrouwbaarheid van de gebruikte elektronische middelen, zal ook de bewijswaarde stijgen.

8. Een eerste uitzondering op de verplichting tot voorlegging van een schriftelijk bewijs ligt vervat in artikel 1347 Burgerlijk Wetboek. Dit artikel stelt dat artikel 1341 geen toepassing vindt indien er een begin van bewijs door geschrift aanwezig is, uitgaande van of toegeëigend door degene tegen wie het wordt ingeroepen en waardoor het beweerde waarschijnlijk wordt gemaakt. In dat geval mag het begin van bewijs door geschrift worden aangevuld met getuigenissen of vermoedens.

Welnu, alle elektronische originelen die aan de instellingen van sociale zekerheid worden overgemaakt via magneetbanden of diskettes worden vergezeld van een samenvattende papieren staat, die wordt opgesteld door de verzender en die een aantal controle-elementen (zoals het aantal meegedeelde records, allerlei subtotalen en totalen, ...) bevat om de foutloosheid van de transmissie te verifiëren. O.i. vormt deze samenvattende staat een begin van geschreven bewijs in de zin van artikel 1347 Burgerlijk Wetboek, dat kan worden aangevuld met getuigenissen en vermoedens.

9. Daarenboven bepaalt artikel 1348 Burgerlijk Wetboek dat voor het bewijs van rechtshandelingen met een waarde hoger dan 15.000 BF geen ondertekend schriftelijk bewijs nodig is indien de schuldeiser zich in de onmogelijkheid bevond dergelijk bewijs te verschaffen. Deze onmogelijkheid kan materieel of moreel zijn. In Frankrijk wordt alvast algemeen de stelling aanvaard dat het vast en algemeen gebruik om geen geschrift te eisen als morele onmogelijkheid kan worden gekwalificeerd⁵. Ook in de recentere Belgische rechtspraak vond deze visie reeds navolging⁶.

In de sector van de sociale zekerheid is de elektronische gegevensuitwisseling tussen de betrokken instellingen niet louter een gebruik; ze wordt zelfs verplicht gesteld door de Kruispuntbankwet. A fortiori mag hier dan ook worden gesproken van een onmogelijkheid om zich een geschrift te verschaffen. Voor de instellingen van sociale zekerheid biedt de mogelijk-

heid tot inroeping van artikel 1348 van het Burgerlijk Wetboek t.o.v. het beroep op artikel 1347 het voordeel dat het bewijzen van de verplichting tot elektronische gegevensuitwisseling als bewijsmiddel volstaat, zonder dat de behoefte bestaat tot aanvulling ervan door getuigenissen of vermoedens, wat bij het inroepen van een begin van bewijs door geschrift wel nodig is.

10. Wat betreft sommige elektronische afschriften van (meestal elektronische) originelen overgemaakt aan de instellingen van sociale zekerheid, werden wel de nodige reglementaire maatregelen getroffen om hen bewijskracht toe te kennen. Het betreft voornamelijk afschriften afkomstig van andere instanties dan de instellingen van sociale zekerheid (bijvoorbeeld het rijksregister), waarop de hogervermelde verplichting uit de Kruispuntbankwet om ze elektronisch ter beschikking te stellen niet van toepassing is.

De opvraging van deze afschriften (in hun vroegere vorm) werd doorgaans uitdrukkelijk geëist door de reglementering betreffende de betrokken sociale-zekerheidstak. Gezien deze verwijzing sowieso diende te worden aangepast in functie van de nieuwe kanalen tot verwerving van deze afschriften, werd van de gelegenheid gebruik gemaakt om aan dergelijke afschriften de nodige bewijskracht te verlenen.

Zo werd inmiddels bij een aantal wetten⁷ en koninklijke besluiten⁸ aan een ondervraging van het rijksregister bewijskracht toegekend tot bewijs van het tegendeel⁹. Wel is vereist dat het resultaat van de ondervraging wordt bijgehouden op een (al dan niet elektronische) identificatiefiche.

4. De bewijskracht van elektronische of optische kopieën die instellingen van sociale zekerheid zelf vervaardigen van papieren of elektronische originelen die hen zijn overgemaakt

11. In de specifieke wetgevingen met betrekking tot een aantal sociale-zekerheidstakken wordt bepaald dat (micro)fotografische of elektronische afschriften van documenten bewaard door de instelling(en) belast met de toepassing van de reglementering dezelfde bewijskracht hebben als de originelen, indien zij door de instelling of onder haar controle worden opgesteld¹⁰. Dergelijke bepalingen zijn evenwel zeer eenzijdig opgesteld in het voordeel van de betrokken instelling van de sociale zekerheid. Het loutere feit dat het kopiëren gebeurt door of onder controle van de instelling volstaat immers om de tegenpartij bij een eventuele betwisting te dwingen tot het aanleveren van een bewijsmiddel, waarvan de bewijskracht minstens gelijk is aan deze van het gekopieerde origineel. Met betrekking de te volgen kopieerprocedures wordt geen enkele richtlijn of toetsingsmaatstaf vastgelegd.

12. Door artikel 18 van de wet van 4 april 1991 tot regeling van het gebruik van de informatiegegevens van het Rijksregister van de natuurlijke personen door ministeriële diensten en door de instellingen van sociale zekerheid die onder het Ministerie van Sociale Voorzorg ressorteren¹¹, werd aan de Koning een meer algemene rechtsbasis verstrekt om de voorwaarden en de modaliteiten te bepalen waaronder de volgens fotografische, optische, elektronische of een andere techniek opgeslagen, bewaarde of weergegeven informatiegegevens evenals hun weergave ervan op een leesbare drager, bewijskracht hebben voor de toepassing van de sociale zekerheid. Op grond van dit artikel werd een meer omvattend ontwerp van koninklijk besluit uitgewerkt, dat allicht reeds is uitgevaardigd op het ogenblik dat U dit leest, en dat is geïnspireerd op een aantal principes vervat in Aanbeveling R (81) 20 van de Raad van Europa met betrekking tot deze materie¹². Dit ontwerp van koninklijk besluit wordt hieronder toegelicht.

4.1. Toepassingsgebied

13. De regeling is van toepassing op het Ministerie van Sociale Voorzorg, de openbare en meewerkende instellingen van sociale zekerheid, die onder het Ministerie van Sociale Voorzorg ressorteren¹³, de erkende sociale secretariaten voor werkgevers en de onderaannemers van bovengenoemde instanties, waarbij de Maatschappij voor Mechanografie ter toepassing van de Sociale Wetten¹⁴ specifiek wordt vermeld.

4.2. Basisbeginsel

14. Wanneer de hogervermelde instellingen gegevens opslaan, bewaren of weergeven aan de hand van procedures die aan een aantal voorwaarden voldoen en door de bevoegde Minister zijn erkend, hebben de betrokken gegevens en hun weergave op een leesbare drager bewijskracht voor de toepassing van de sociale zekerheid tot bewijs van het tegendeel. Deze bewijskracht geldt vanaf de erkenningsdatum van de gevolgde procedure.

Eén en ander leidt ertoe dat wanneer de instelling van sociale zekerheid aantoont de erkende procedure gevolgd te hebben, het voorgelegde afschrift als bewijsmiddel aanvaardt dient te worden. De tegenpartij kan evenwel een tegenbewijs leveren met alle middelen van recht.

4.3. Voorwaarden waaraan de procedure moet voldoen om erkend te kunnen worden

15. Het speelt geen rol of de procedures gebruik maken van fotografische, optische, elektronische of andere technieken. Om erkend te kunnen worden, moeten ze evenwel voldoen aan vijf voorwaarden:

- de procedure moet op voorhand nauwkeurig omschreven zijn;
- de aangewende technologie moet een getrouwe, duurzame en volledige weergave van de informatie waarborgen;
- de informatie moet systematisch en zonder weglatingen worden geregistreerd;
- de verwerkte informatie moet op een zorgvuldige wijze worden bewaard, systematisch gerangschikt en beschermd tegen elke vervalsing;
- met betrekking tot de verwerking moeten een aantal gegevens worden bewaard, met name de identiteit van de verantwoordelijke en de uitvoerder van de verwerking, de aard en onderwerp van de verwerkte informatie, de datum en de plaats van de verrichting en de eventuele storingen die tijdens de verwerking zijn vastgesteld.

4.4. De erkenningsprocedure

16. Een instelling die een procedure wenst te laten erkennen, moet hiertoe een schriftelijke aanvraag indienen bij de bevoegde Minister. Tegelijkertijd moet zij de aanvraag ter advies voor te leggen aan het Toezichtscomité ingericht bij de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid.

Dit comité, destijds ingesteld bij de Kruispuntbankwet met de opdracht toe te zien op de naleving

van de gegevensbeschermende verplichtingen in het kader van de sociale zekerheid, krijgt hiermee een nieuwe bevoegdheid. Het dient inzonderheid na te gaan of de voorgestelde procedures voldoen aan de hogervermelde erkenningsvoorwaarden.

Het Toezichtscomité moet in dat verband de betrokken instelling horen. Indien de aanvraag wordt ingediend door een meewerkende instelling van sociale zekerheid, een erkend sociaal secretariaat of een onderaannemer van een instelling van sociale zekerheid, dienen respectievelijk ook de voorgedij-instelling, de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid en de opdrachtgevende instelling te worden uitgenodigd.

Het Toezichtscomité dient een advies uit te brengen ten behoeve van de bevoegde Minister binnen de 2 maanden na de verzending van de aanvraag, zoniet wordt het advies geacht gunstig te zijn.

De Minister dient zich uiteindelijk over de aanvraag uit te spreken binnen de 4 maanden na de verzending ervan. Bij stilzitten, wordt de procedure geacht erkend te zijn, tenzij het Toezichtscomité een negatief advies had verstrekt.

Wijzigingen aan de procedures moeten, om erkend te worden, dezelfde weg volgen.

De Minister kan tenslotte ten allen tijde een erkenning intrekken indien de erkenningsvoorwaarden niet meer vervuld zijn.

5. Besluit

17. Uit het voorgaande blijkt dat voor de instellingen van sociale zekerheid een o.i. afdoende rechtszekerheid kon worden geschapen op het vlak van de bewijskracht van elektronische bewijsmiddelen, zonder te raken aan de basisprincipes van het gemeen bewijsrecht. Waar nieuwe wetgeving werd uitgevaardigd, had deze vooral tot doel de toelaatbaarheid van elektronische bewijsmiddelen te waarborgen. Men heeft er zich terecht van onthouden aan deze bewijsmiddelen automatisch een hoger gewicht in de hiërarchie van de bewijsmiddelen toe te kennen dan ze verdienen. Een tegenbewijs met alle middelen van recht is steeds mogelijk, zodat de rechten van tegenpartij worden gewaarborgd en de rechter volledig vrij kan beslissen over de relatieve bewijswaarde van het aangevoerde materiaal. De mate waarin de betrouwbaarheid van de aangewende technologieën kan worden aangetoond, zal bij de uiteindelijke beslissing allicht een belangrijke rol spelen.

Enkel in een beperkt aantal bepalingen in bepaalde specifieke reglementeringen, worden de rechten van de wederpartij o.i. al te zeer aan banden gelegd, wanneer het feit dat het kopiëren van originelen naar optische of elektronische vorm door of onder de controle van een instelling op zich volstaat om aan de kopie bewijskracht van het origineel toe te kennen. Deze ongenueanceerde bepaling is overigens ook in een aantal wetten buiten de sociale zekerheid terug te vinden.

18. Het is evenwel zeer merkwaardig en uiteindelijk niet zo ideaal dat een sector als de sociale zekerheid een specifieke bewijsregeling moet uitwerken om haar werking via informatisering te kunnen rationaliseren zonder onverantwoorde juridische risico's. Indien een aparte regeling wordt uitgewerkt voor elk van de maatschappelijke sectoren, dreigt dit te leiden tot onaan-

vaardbare verschillen en een grote onduidelijkheid en onzekerheid voor de rechtsonderhorige. Ook voor leveranciers van informatiesystemen wordt het dan erg moeilijk om de specificaties te kennen waaraan produkten moeten voldoen om juridisch als afdoende betrouwbaar te worden beschouwd voor onderscheiden toepassingsdomeinen.

Het mag dan ook worden verhoopt dat de Belgische wetgever niet langer talmt om een algemene geldende aanpassing van de bewijsreglementering door te voeren in functie van de nieuw ontwikkelde technologieën. Enkele jaren geleden werd daartoe door de Minister van Justitie een aanzet gegeven, die een aantal gerechtvaardigde basisprincipes van het gemene bewijsrecht evenwel dermate op de helling zette, dat het voorstel onder een vloed van kritiek werd bedolven, nog voor het het daglicht zag.

Uit de beschrijving van de oplossingen uitgewerkt voor de sector van de sociale zekerheid blijkt dat de benodigde ingrepen niet noodzakelijk revolutionair van aard dienen te zijn om aan de gestelde problemen op een afdoende wijze het hoofd te bieden. In een materie als bewijsrecht, die essentieel met machtsverhoudingen te maken heeft, is immers voorzichtigheid geboden. De regeling op punt gesteld voor de sociale zekerheid moge inspirerend werken voor een meer algemeen initiatief terzake.

Noten

1. Zie ROBBEN, F., "Het wetsontwerp tot oprichting en organisatie van een kruispuntbank van de sociale zekerheid", Computerrecht, 1990, 8-15.
2. Het ligt niet in de bedoeling van dit artikel een algemeen overzicht te verstrekken van de problematiek inzake bewijsrecht en informatietechnologie. Enkel de specifieke aanpak in de Belgische sociale-zekerheidssector wordt beschreven. Voor een meer algemene beschrijving van de problematiek, zie bijvoorbeeld BALLON, G.L., "Het bewijs en de moderne technieken", Computerrecht, 1990, 228-244 en 1991, 14-18.
3. Het rijksregister is een gegevensbank bijgehouden door het Ministerie van Binnenlandse Zaken, waarin met betrekking tot elke persoon ingeschreven in een gemeentelijk bevolkings- of vreemdelingenregister 9 identificatiegegevens worden bewaard. Deze gegevens worden aangeleverd door de gemeenten. Het rijksregister kent bovendien aan elke geregistreerde persoon een uniek identificatienummer toe, dat o.a. in de sociale zekerheid wordt gebruikt.
4. Strikt genomen is het onderscheiden van een origineel en een kopie bij elektronische gegevensverwerking evenwel zeer moeilijk. Het louter visualiseren van informatie opgeslagen op magneetschijven of -banden vereist fysisch immers reeds een kopiëren van de gegevens van het extern naar het intern geheugen. Hoe complexer het gebruikte informatie- of telecommunicatiesysteem, hoe meer fysische kopieerslagen worden doorlopen.
5. Zie de referenties in noot 100 bij BALLON, G.L., "Het bewijs en de moderne technieken", Computerrecht, 1990, 242.
6. Zie Brussel, 2 februari 1983, Rechtskundig Weekblad, 1985-86, 821. Contra: Cass., 24 april 1845, Pasicrisie belge, 1846, I, 60.
7. Zie de wet van 4 april 1991 tot regeling van het gebruik van de informatiegegevens van het Rijksregister van de natuurlijke personen door ministeriële diensten en door de instellingen van sociale zekerheid die onder het Ministerie van Sociale Voorzorg ressorteren, B.S., 27 juni 1991, 14461 en artikel 121 van de wet van 30 december 1992 houdende sociale en diverse bepalingen, B.S., 9 januari 1993.
8. Zie het koninklijk besluit van 7 december 1992 tot regeling van het gebruik van de informatiegegevens van het Rijksregister van de natuurlijke personen in het kader van de wetgeving betreffende de tegemoetkomingen aan gehandicapten, het koninklijk besluit van 10 december 1992 tot regeling van het gebruik van de informatiegegevens van het Rijksregister van de natuurlijke personen door het Fonds voor Beroepsziekten, het koninklijk besluit van 17 december 1992 tot regeling van het gebruik van de informatiegegevens van het Rijksregister van de natuurlijke personen in het kader van de verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering, het koninklijk besluit van 17 december 1992 tot regeling van het gebruik van de informatiegegevens van het Rijksregister van de natuurlijke personen in het kader van de wetgeving betreffende de arbeidsongevallen van

werknemers, het koninklijk besluit van 17 december 1992 tot regeling van het gebruik van de informatiegegevens van het Rijksregister van de natuurlijke personen in het raam van de wetgeving betreffende de kinderbijslag voor werknemers en de gewaarborgde gezinsbijslag, het koninklijk besluit van 17 december 1992 tot regeling van het gebruik van de informatiegegevens van het Rijksregister van de natuurlijke personen in het verband van de wetgeving betreffende de jaarlijkse vakantie van de werknemers, het koninklijk besluit van 17 december 1992 tot regeling van het gebruik van de informatiegegevens van het Rijksregister van de natuurlijke personen door het Nationaal Pensioenfonds voor Mijnwerkers, het koninklijk besluit van 17 december 1992 tot regeling van het gebruik van de informatiegegevens van het Rijksregister van de natuurlijke personen door de Hulp- en Voorzorgskas voor zeevarenden, het koninklijk besluit van 31 december 1992 tot regeling van het gebruik van de informatiegegevens van het Rijksregister van de natuurlijke personen door de Rijksdienst voor Pensioenen, allen gepubliceerd in B.S., 22 januari 1993, 1066 e.v.

9. Weliswaar verwijzen deze teksten niet uitdrukkelijk naar een elektronische ondervraging van het rijksregister. Gelet op de concreet geldende toegangsprocedures tot het rijksregister, die reeds van toepassing waren op het ogenblik van het uitvaardigen van deze reglementering, is het duidelijk dat de wetgever de raadpleging langs elektronische weg heeft bedoeld.
10. Zie artikel 18bis van de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan de gehandicapten en artikel 173ter van de samengeordende wetten van 19 december 1939 betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders.
11. B.S., 27 juni 1991, 14461.
12. Recommandation n° R (81) 20 du Comité des Ministres du Conseil de l'Europe aux Etats-membres relative à l'harmonisation des législations en matière d'exigence d'un écrit et en matière d'admissibilité des reproductions de documents et des enregistrements informatiques, goedgekeurd op 11 december 1981.
13. Het betreft hier dus openbare instellingen zoals de Controledienst van de Ziekenfondsen en de Landsbonden der Ziekenfondsen, de Dienst voor Overzeese Sociale Zekerheid, het Fonds voor Arbeidsongevallen, het Fonds voor Beroepsziekten, de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, het Nationaal Pensioenfonds voor Mijnwerkers, de Rijksdienst voor Jaarlijks Vakantie, de Rijksdienst voor Kinderbijslag voor Werknemers, de Rijksdienst voor Pensioenen, de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid, het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering, evenals meewerkende instellingen zoals erkende arbeidsongevallenverzekeraars, gezinsbijslagkassen, vakantiekasen of ziekenfondsen. Instellingen van sociale zekerheid die niet ressorteren onder het Ministerie van Sociale Voorzorg, zoals de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening, het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen, de erkende werkloosheidskassen en zelfstandigenkassen vallen evenwel niet onder het toepassingsgebied, bij gebrek aan wettelijke basis hiertoe in de wet van 4 april 1991.
14. De Maatschappij voor Mechanografie ter toepassing van de Sociale Wetten is een vereniging zonder winstoogmerk van een aantal openbare instellingen van sociale zekerheid, die aan kostprijs informatica-dienstverlening verstrekt haar leden.